

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Biež k uzdotie jaut jumi

Biež k uzdotie jaut jumi par Eiropas Parlamenta deput tiem un Eiropas Parlamentu

[2014. gada v l šanas: kad un k t s notiks?](#)

[2014. gada v l šanas: k iece Komisijas priekšs d t ju un komis rus?](#)

[2014. gada v l šanas: k iece EP priekšs d t ju un komiteju priekšs d t jus?](#)

[2014. gada v l šanas: politisko grupu veidošana un finans šana](#)

[2014. gada v l šanas: Eiropas l me a politisk s partijas un politiskie fondi](#)

[2014. gada v l šanas: sadarb bas grupas](#)

[2014. gada v l šanas: kas notiks ar „nepabeigtajiem” ties bu aktiem?](#)

[Parlaments: pilnvaras un likumdošanas proced ras](#)

[Parlaments: k d Parlaments p rvietojas starp Briseli un Strasb ru?](#)

[Parlaments: cik valod s run EP?](#)

[Parlaments: cik liels ir EP budžets?](#)

[Parlaments: cik daudz lobistu un žurn listu?](#)

[EP deput ti: cik deput tu ir EP?](#)

Biež k uzdotie jautājumi

[EP deputāti: jauno deputātu pilnvaru pārbaude](#)

[EP deputāti: algas un pensijas](#)

[EP deputāti: parlamentārā imunitāte](#)

[EP deputāti: piemaksas](#)

[EP deputāti: palīdzība](#)

[EP deputāti: sēdvietas sūdzības](#)

[Apmeklētāji: apmeklētāju grupas](#)

[Apmeklētāji: Parlamentarium](#)

[Apmeklētāji: Eiropas vēstures nams](#)

2014. gada vēlēšanas: kad un kā tiks notiks?

Ik pēc pieciem gadiem ES pilsoņi izvēlas savus pārstāvjus Eiropas Parlamentā — tieši ievieš noteiktas politikas, kas aizstāvētu viņu intereses ES lēmumu pieņemšanas procesā.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2014. gada 22.–25. maijā Eiropas iedzīvotājiem būs iespēja noteikt sev pieņemamo ES politikas virzību.

Katrai dalībvalstij ir tiesības ievieš noteiktu skaitu Eiropas Parlamenta deputātu.

Vietu sadalījums ir noteikts Eiropas Savienības Līgumos, ņemot vērā dzīvoties proporcionālās tiesības principu: valstīm ar lielāku iedzīvotāju skaitu ir vairāk vietu nekā valstīm, kurās ir mazāks iedzīvotāju skaits, tomēr pārdrošm tiek atvēlēti vairāk vietu, nekā tām pienāktos saskaņā ar stingras proporcionālās tiesības principu.

Saskaņā ar Lisabonas Līgumu 2014. gada vēlēšanas kopējais Parlamenta deputātu skaits būs 751, sākot no 6 deputātiem, kas pārstāvēs Maltu, Luksemburgu, Kipru un Īgauniju, līdz 96 Valstij deputātiem.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas galvenokārt reglamentē valsts vēlēšanu tiesību akti un tradīcijas. Tādējādi katrā dalībvalstī lemj par atklātu vai slēgtu sarakstu sistēmas izmantošanu. Dažās dalībvalstīs teritorija ir iedalīta reģionālajos vēlēšanu apgabalos, kam raksturīgi ir tikai viens vēlēšanu apgabals.

Tomēr ir kopīgi ES noteikumi, kuros paredzēts, ka vēlēšanām jābūt brīvām un konfidencialām, kā arī — tiešām vispārīgām vēlēšanām. EP deputāti jāievieš, ievrojot proporcionālās tiesības principu.

Vēlēšanu periodu nosaka ES lēmumi, tāudalībvalstīs saskaņā ar savām vēlēšanu tradīcijām var izvēlēties piemērotāko vēlēšanu dienu. Eiropas Parlamenta vēlēšanas parasti ilgst četras dienas; Apvienotajā Karalistē un Īslandā tās notiek ceturtdien, bet daudzu citu valstu iedzīvotāji balsos svētdien.

ES pilsoņiem, kas dzīvo citā ES valstī, nevis savā izcelsmes valstī, arī ir tiesības balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzimšanas valstī, bet valsts vēlēšanu likumi var noteikt pašas procedūras šādiem gadījumiem.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas — vienreizēja daudznāciju demokrātiskā izpausme — vienmēr ir noteicošs brīdis ES politikas procesā.

Viens no pirmajiem jaunā Parlamenta uzdevumiem būs nākamās Eiropas Komisijas (ES izpildstrukturā) priekšdēļvēlēšanas. Lisabonas Līgumā ir noteikts, ka, izvēloties pārstāvēšim amatam, ir jāņem vērā vēlēšanu rezultāti. Parlaments rūpīgi pārbaudīs arī Komisijas locekļu kandidātus.

Vairāk informācijas skatiet vietnē: www.elections2014.eu

Biežāk uzdotie jautājumi

2014. gada vīšanās: kā iecie Komisijas priekšdēļj un komisārus?

Komisijas priekšdēļjs

Pēc Lisabonas Līguma pieņemšanas Parlamenta loma, ievēlot Komisijas priekšdēļju, ievērojami palielināsies. Eiropadome, ko veido ES dalībvalstu un dalībvalstu valdību vadītāji, ierosina kandidātu Komisijas priekšdēļja amatam, ņemot vērā Eiropas Parlamenta vīšanu rezultātus. Pēc tam EP balsos par ierosināto Komisijas priekšdēļja kandidātu, kura ievēšanai vajadzēs EP deputātu vairākuma atbalsts, t. i., kandidāts jāatbalsta vismaz 376 no 751 EP deputātiem.

Ja kandidāts neiegūst vajadzīgo balsu vairākumu, Eiropadome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, viena mēneša laikā izvirza jaunu kandidātu (Lisabonas Līguma 9.d.pantā 7. punkts).

Komisāri

Padome, vienojoties ar ievēlto Komisijas priekšdēļju, apstiprina izraudzto Komisijas locekļu sarakstu.

Izraudztie komisāri vispirms uzstājas parlamentārās komitejās atbilstoši viņu paredzamajai atbildības jomai. Uzklaušanas ir atklātas. Pēc tam katra komiteja tiekas slēgtā, lai pieņemtu novērtējumu par kandidāta profesionalitāti un darbību, ko pēc tam nosūta EP priekšdēļjam. Iepriekš bijuši gadījumi, kad kandidāti negatīva EP vērtējuma dēļ tikuši atsaukti.

Ievēltais Komisijas priekšdēļjs pēc tam Parlamenta sēdē iepazīstina ar komisāra amata kandidātu kolēģu un tās programmu. Komisijas priekšdēļju, augstāpārstāvīrlietis un drošības politikas jautājumos un pārjos Komisijas locekļu kopumā balsojumu apstiprina Parlaments.

Parlaments var atlikt balsojumu lēmējāmājamā sēdei (Eiropas Parlamenta Reglamenta 106. pantā 5. daļa).

Pēc tam, kad Parlaments apstiprinājis priekšdēļju un komisārus, tos iecie Padome ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja Komisijas pilnvaru termiņā laikā būtiski mainās atbildības jomas, notiek brīvās amata vietas aizpildšana vai jauna komisāra iecelšana pēc jaunas dalībvalsts pievienošanas, attiecīgie komisāri atkārtoti uzstājas atbilstošajās komitejās.

2014. gada vīl šanas: kīeie EP priekš d t ju un komiteju priekš d t jus?

Pirmaj plen rsesij p c Eiropas Parlamenta vīl šan m Parlaments iece jaunu priekš d t ju, ka ar 14 priekš d t ja vietniekus un kvestorus.

Visi Eiropas Parlamenta vīl tie amati, t.i., priekš d t ja, priekš d t ja vietnieku, kvestoru, komiteju priekš d t ji un to vietnieki, deleg ciju vad t ji un to vietnieki, tiek atjaunoti ik p c 2,5 gadiem, t d j di ar 5 gadu sasaukuma vid . Pašreiz jie amatu ie m ji var tikt apstiprin ti ar otrajam pilnvaru termi am.

Iev lot priekš d t ju, priekš d t ja vietniekus un kvestorus, j nodrošina taisn gi proporcional p rst v ba dal bvalst m un politiskajiem uzskatiem.

EP priekš d t js

Pirmais jauniev l t Eiropas Parlamenta uzdevums ir iev l t priekš d t ju. Vi a iev l šanu vada l dzšin jais EP priekš d t js (ja vi š iev l ts ar šaj sasaukum) vai ar viens no iepriekš jiem priekš d t ja vietniekiem hierarhisk sec b , vai ar , ja neviens no vi iem van, nav, deput ts, kurš bijis amat visilg ko laiku (atbilstoši Reglamenta 12. pantam).

Priekš d t ja kandid tus var ierosin t vai nu politisk grupa vai vismaz 40 deput tu (13. pants).

Iev l šana notiek aizkl t balsojum . Atš ir b no ierast s balsošanas k rtbas, deput ti piedal s atz m jot izv l to kandid tu uz vīl šanu z mes un ievietojot to balsošanas urn . Procesu p rrauga asto i balsu skait t ji no deput tu vidus.

Iev l ts tiek kandid ts, kas ieg st absol tu balsu vair kumu un vīl vienu balsi, t.i., 50%+1 balss. (14. pants). Tukši vai saboj ti bi eteni vair kuma apr in šan netiek emti v r .

Ja p c pirm s balsošanas k rtas neviens no kandid tiem nav ieguvis absol to balsu vair kumu, tad notiek n kam balsošanas k rta, kurai var izvirz t tos pašus vai citus kandid tus. Pavisam iesp jamas tr s balsošanas k rtas.

Ja trešaj balsošanas k rt neviens no kandid tiem nav sa mis absol ta vair kuma atbalstu, tad tie divi kandid ti, kuri p d j k rt ieguvuši visvair k balsu, piedal s ceturtaj k rt , kur priekš d t ju iev l ar vienk ršu balsu vair kumu. Ja abi ieg st vien du balsu skaitu, par iev l tu uzskata gados vec ko kandid tu.

Jauniev l tais priekš d t js uzreiz p c tam st jas amat un vi am ir ties bas teikt uzrunu (vai ar izv l ties izteikt vien dažas sas piez mes un ofici lo uzrunu sniegt vīl k). P c tam vi am j vada priekš d t ja vietnieku un kvestoru iev l šana.

Biež k uzdotie jautājumi

Priekšdēta vietnieki un kvestori

Priekšdēta vietnieku un kvestoru kandidātus var ierosināt vai nu kā no politiskajām grupām, vai arī vismaz 40 deputāti. Ar priekšdēta vietnieku ieviešana notiek aizklāti, izmantojot vīšanu biētenus. Pirmajam krt skaitliskā secībā tiek ievietīti tie, kas ieguvuši absolūtu balsu vairākumu. Ja pirmajam krt nav ievietīti 14 kandidāti, tad rēķināto krtu. Ja ar tad vēl nav sasniegts nepieciešamais vietnieku skaits, rēķināto krtu, kur ieviešanai pietiek ar vienkāršu balsu vairākumu.

Priekšdēta vietnieku hierarhisko secību nosaka par viņiem nodoto balsu skaits (15. pants). Ja izvirzīto kandidātu skaits ir vienāds ar aizpildāmo amatu skaitu (14) tad viņi visapstiprina vienkārši par to paziņojot, un balsojumā vienīgi nosaka vietnieku hierarhisko secību. Pēc līdzīgas procedūras ievieš arī kvestorus (16. pants).

Priekšdēta vietnieki var aizvietot priekšdēta darbu veicot viņa pienākumus, citstarp arī vadot plenārsēdmi (21. pants). Viņi darbojas ar Prezidiju, struktūru, kas atbildīga par administratīvajiem, personāla un organizatoriskajiem jautājumiem. Savukārt pieci kvestori atbild par administratīviem un finanšu jautājumiem, kas tieši attiecas uz deputātiem (26. pants).

Komiteju priekšdēti

Pēc Parlamenta konstitūcijas sanāksmes (vai pēc plenārsēdmes, kas notiek Parlamenta pilnvaru termiņa vidū, kad pārvēlta Parlamenta amatpersonas), EP pastveģs komitejas, kā arī parlamentu sadarbības delegācijas, ievie priekšdēta darbu un viņa vietniekus. Priekšdēta darbu un viņa vietniekus var apstiprināt arī uz otru pilnvaru termiņu, kuri veido komitejas prezidiju. Ieviešamo priekšdēta vietnieku skaitu nosaka Parlaments, ņemot vērā Priekšdēta darba konferences priekšlikumu.

Ja kandidātu skaits ir vienāds ar ieviešamo locekļu skaitu, tos var vienkārši apstiprināt. Pārējos gadījumos balsošana notiek aizklāti. Ja ir tikai viens kandidāts, viņa ieviešanai vajadzīgs absolūts nodoto balsu vairākums, kur ieskaitītas gan balsis “par”, gan balsis “pret”.

Ja pirmajam balsošanas krt uz attiecīgo amatu pretendē vairāki kandidāti, ievietīti ir tas kandidāts, kurš iegūvis absolūtu nodoto balsu vairākumu. Otrajam krt ievietīti ir tas kandidāts, kurš iegūvis visvairāk balsu. Ja balsu skaits ir vienāds, par ieviešanu uzskata gados vecāko kandidātu. Ja vajadzīga otrā balsošanas krt, var izvirzīt jaunas kandidatūras.

Šis pants neliedz galvenās komitejas priekšdētam iesaistīt apakškomiteju priekšdēta darbu prezidija darbībā vai aut apakškomiteju priekšdētiem vadīt debates par jautājumiem, ar kuriem konkrēti strīdāties attiecīgā apakškomiteja — šis punkts to tiešmānā, ja vien šī procedūra pilnībā ir iesniegta prezidijam izskatīšanai un tai ir saņemta prezidija piekrišana.

Pēc šī paša principa ievieš arī EP pastveģo parlamentārās sadarbības delegāciju priekšdēta darbu un vietniekus (Reglamenta 191. un 198. pants).

2014. gada vīlšanās: politisko grupu veidošana un finansēšana

EP deputāti no dažādiem dalībvalstīm apvienojas grupās saskaņā ar savu politisko pārliecību. Lai iegūtu oficiālu politisko grupas statusu, tās sastāvā jābūt vismaz 25 EP deputātiem, kas ievēlāti vismaz vienā ceturtnā dalībvalstī (t. i., vismaz 7). Deputāti var darboties tikai vienā politiskajā grupā.

Par politisko grupas izveidošanu paziņo Parlamenta priekšsēdētājam un paziņojumā norāda politisko grupas nosaukumu, locekļu vārdus un prezidija sastāvu.

Parasti Parlaments neizvērtē grupas locekļu politiskos uzskatus. Izveidojot grupu, EP deputāti pēc būtības apstiprina, ka viņiem ir politisks uzskatu līdzība. Tikai tad, ja attiecīgā EP deputāti to noliedz, Parlamentam ir jāizvērtē, vai politiskā grupa ir izveidota saskaņā ar Reglamentu.

Politiskajām grupām no Parlamenta budžeta nodrošina sekretariātu un administratīvās telpas. Parlamenta Prezidijs nosaka kārtību, kā šie līdzekļi un telpas tiek pārvaldītas un pārbaudītas.

Tiem EP deputātiem, kuri nav pievienojušies nevienai politiskajai grupai, ar nodrošina sekretariātu, un Prezidijs nosaka šo deputātu parlamentārās tiesības.

Politiskajām grupām atvērta ir līdzekļu pārdzīti, lai segtu grupu administratīvās un darbības izmaksas, piemēram, darbinieku algas, kā arī politisko un informācijas darbības izmaksas, kas tieši saistītas ar Eiropas Savienības politiku.

Politisko grupu līdzekļus nedrīkst lietot, lai finansētu jebkāda veida Eiropas, dalībvalstu, reģionālā vai vietējā vīlšanu kampaņu vai finansētu politisko partijas dalībvalstu un Eiropas līmenī vai arī tās saistītās struktūras.

Saskaņā ar informāciju un saites uz pašreizējā Parlamenta politisko grupu tīmekļa vietni: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/007f2537e0/Political-groups.html>

Grupu gada pārskatus publicē šeit:

http://www.europarl.europa.eu/groups/accounts_en.htm

2014. gada vīl šanas: Eiropas l me a politisk s partijas un politiskie fondi

Eiropas l me a politisk s partijas

Kas ir Eiropas l me a politisk partija?

Eiropas l me a politisk partija ir organiz cija, kas darbojas saska ar politisko programmu. T sast v no valsts l me a politiskaj m partij m un priv tperson m k locek iem un ir p rst v ta vair k s dal bvalst s. S k k skat. ES L guma 10. panta 4. punkt un L guma par Eiropas Savien bas darb bu 224. pant .

K finans Eiropas l me a politisk s partijas?

No 2004. gada j lija Eiropas l me a politisk s partijas var sa emt ikgad jo finans jumu no Eiropas Parlamenta. Finans jumu pieš ir k subs diju pamatdarb bas izmaks m. Parlamenta pieš irtais finans jums sedz l dz 85 % no partijas izdevumiem, bet atlikus da a j sedz no pašu l dzek iem, piem ram, biedru naud m un ziedojumiem.

Ko sedz un ko nesedz subs dijas?

Subs dijas paredz tas izdevumiem, kas ir tieši saist ti ar partijas politisk s programmas m r u sasniegšanu:

- san ksm m un konferenc m,
- publik cij m, p t jumiem un rekl m m,
- administrat vo, person go un ce a izdevumu segšanai,
- kampa u izdevumiem, kas saist tas ar Eiropas Parlamenta v l šan m.

Subs dijas nedr kst izmantot cita starp š diem uzdevumiem:

- referendumu un v l šanu kampa u izdevumiem (iz emot Eiropas Parlamenta v l šanas),
- valstu partiju tiešai vai netiešai finans šanai, valstu un Eiropas l me a v l šanu kandid tu un politisko fondu finans šanai,
- par diem un par du apkalpošanas maks jumiem

Eiropas l me a politiskie fondi

Kas ir Eiropas l me a politiskais fonds?

Eiropas l me a politiskais fonds ir organiz cija, kas ir saist ta ar Eiropas l me a politisko partiju un kas pal dz sasniegt t s m r us. Eiropas l me a politiskais fonds nov ro, analiz un iesaist s debat s par

Biež k uzdotie jautājumi

Eiropas politikas jautājumiem, kā arī steno ar to saistītus pasākumus, piemēram, seminārus, apmācības, konferences un pētījumus.

K finans Eiropas politiskos fondus?

Laika posmā no 2007. gada oktobra līdz 2008. gada augustam fondus, saskaņā ar izmērījuma projektu, finansēja Eiropas Komisija. 2008. gada septembrī finansējumu pārņēma Eiropas Parlaments, kas pašlaik piešķir ikgadīgas subsīdijas fondu pamatdarbības izmaksu segšanai. Subsīdija sedz līdz 85 % no fonda izdevumiem, kam ir atlikus daļa jāseds no pašu līdzekļiem, piemēram, biedru nauda un ziedojumiem.

Ko sedz un ko nesedz subsīdijas?

Subsīdijas paredzētas izdevumiem, kas ir tieši saistīti ar fonda programmas mērķu sasniegšanu:

- sanāksmēm un konferencēm,
- publikācijām, pētījumiem un reklāmām,
- administratīvo, personālo un citu izdevumu segšanai.

Subsīdijas nedrīkst izmantot, cita starpā, šādiem uzdevumiem:

- referendumu un vēlēšanu kampaņu izdevumiem,
- valsts partijai, vēlēšanu kandidātu un politisko fondu tiešai vai netiešai finansēšanai,
- parādēm un parādu apkalpošanas maksājumiem.

Sīkāka informācija un politisko partiju un fondu finanšu pārskatus skat.:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/lv/00264f77f5/Grants-to-political-parties-and-foundations.html>

2014. gada vīšanās: sadarbības grupas

Sadarbības grupas ir neoficiāli tūdu EP deputātu grupējumi, kuri ir ieinteresēti kādā konkrētā jomā. Šajā jomā var arī neietilpt Eiropas Parlamenta parastās darbības jomas, tādu ir svarīgā plašākā sabiedrībā. Sadarbības grupas organizē neformālas viedokļu apmaiņas un veicina domu apmaiņu starp EP deputātiem un pilsonisko sabiedrību.

Sadarbības grupas nav oficiālas Parlamenta struktūrvienības, tāpēc to paustais viedoklis nav uzskatāms par Parlamenta oficiālo nostāju. Tās nedrīkst iesaistīties pasākumos, kurus var sajaukt ar Parlamenta oficiālo darbību.

Parlamenta Prezidijs ir pieņēmis noteikumus par sadarbības grupu izveidi, kuras veido sasaukuma sēkums (piemēram, ir noteikums, ka pieteikumu grupas izveidei ir jāparaksta vismaz triju politisku grupu pārstāvjiem un katrā gadā ir jāiesniedz finansiālo interešu deklarācija). Ja šie nosacījumi tiek ievēroti, politiskās grupas drīkst sniegt sadarbības grupām materiāli tehnisko atbalstu.

Sadarbības grupu priekšdāvējiem ir jādeklarē, ka veida atbalsts naudavai natūrā, ko grupa saņem. Šīs deklarācijas katrā gadā atjaunina, un tās ir publiski pieejamas.

Sadarbības grupu saraksts un noteikumi, kas reglamentē sadarbības grupas:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/00c9d93c87/Intergroups.html>

2014. gada vīl šanas: kas notiks ar „nepabeigtajiem” tiesību aktiem?

Lai ar deputātu pārciešas cenšas pabeigt iesūtīto sēdētāvu sēdētāvu procedūras Eiropas Parlamenta pašreizējās sasaukuma beigām, būtības tiesību akti, kuru pieņemšanu Eiropas Parlaments 2014. gada maijā neizdosies pabeigt. Tā sauktais nepārtrauktības princips paredz, ka visi tiesību akti, par kuriem ir nobalsots plenārsēdē (neatkarīgi no tā, vai tas ir noticis pirmajā vai otrajā lasījumā un vai tiek izmantota apspriežu procedūra) saglabās savu statusu juridiskajā procesā nākamajā sasaukumā. Jaunā Eiropas Parlamenta sasaukuma deputātiem būs juridiski saistoši iepriekšējās sasaukuma pieņemtie teksti.

Tas nozīmē, ka pēc vīl šanas Padome varēs apstiprināt iepriekšējās Eiropas Parlamenta sasaukuma pirmajā lasījumā pieņemtos tiesību aktus, lai tie varētu stāties spēkā.

Tas atšķiras no procedūras lielākajā ES dalībvalstu parlamentu, kur sasaukuma laikā nepabeigto tiesību aktu pieņemšanu nākamais sasaukums neturpina.

Eiropas Parlamenta Reglamenta 59. pants aicina jaunajam Eiropas Parlamenta sasaukumam pārcieš komitejas priekšlikuma un ar Priekšsēdētāja konferences (to veido EP priekšsēdētājs un politisko grupu vadītāji) piekrišanu Igt Komisijai atkārtoti iesniegt Parlamentam leģislatīvus priekšlikumus, lai jaunais sasaukums varētu pieņemt savu nostāju.

Ja mainās pieņemšanas procedūra vai juridiskais pamats (kā notika Eiropas, kad stājās spēkā Lisabonas līgums un daudziem iesūtītajiem dosjā apspriežu procedūra tikai nomaināta uz koplietošanas procedūru), Parlaments var pieņemt jaunu nostāju par ikvienu šādu tiesību akta projektu. Nenormatīvā rezolūcijā pieņemšana, mainoties sasaukumiem, neturpinās.

Parlaments: pilnvaras un likumdošanas procedūras

Lielāko daļu ES tiesību aktu Parlaments pieņem kopīgi ar Eiropas Savienības Padomi. Parastā likumdošanas procedūra — „koplietošana” — cita starpā attiecas uz tādām jomām kā: ekonomikas pārvaldība, finanšu pakalpojumi, vienotais tirgus, darba mēģinājuma brīvība pārvietošanās, pakalpojumu brīvība, aprīte, lauksaimniecība, zivsaimniecība, energoapgādes drošība, vāzas, patvērumi, imigrācija, tieslietas un iekšlietas, patērētāju politika, Eiropas transporta tīkli, vide, kultūra (veicināšanas pasākumi), pārticība (pamatprogramma), sociālā atstumtība, sabiedrības veselība, cā pretkrāpšanu, kas skar ES, stimulu diskriminācijas apkarošanai, paši atbalsta pasākumi rāpniecība, ekonomiskās un sociālās kohāzijas darbības, Eiropas politisko partiju statūti.

Dažās jomās tiek pielietotas pašas lēmumu pieņemšanas procedūras, kad Parlaments vienrāši sniedz atzinumu par Komisijas priekšlikumu. Šādos gadījumos Padomei pirms balsošanas par Komisijas priekšlikumu ir jāņem Eiropas Parlamenta nostāja, bet tādā Padomei nav saistoša. Visbūtiskākā likumdošanas joma, kur joprojām piemēro šo konsultāciju procedūru, ir nodokļi. Lai pieņemtu tiesību aktus šajās jomās, ar ir nepieciešama vienrāta Padomes piekrišana.

Biež k uzdotie jautājumi

Dažos citos gadījumos lēmuma pieņemšanai ir nepieciešams Parlamenta apstiprinājums. Balsojums šaj gadijumiem ir vienkāršs un saistošs „jā” vai „nē”. To cita starpā piemēro nolūmiem par jaunu ES dalībvalstu pievienošanos un starptautiskajiem nolūmiem starp ES un trešām valstīm vai valstu grupām. Tas pats attiecas uz gala lēmumu par Eiropas Komisijas iecelšanu.

Sīkāka informācija:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/007c895f4c/Powers-and-procedures.html>

Parlaments: kādā Parlaments pārvietojas starp Briseli un Strasbūru?

ES dalībvalstu valdības 1992. gadā vienprātīgi nolēma pastāvīgi noteikt ES iestāžu mētnes vietas. Šis lēmums ietekmēja arī Parlamenta darbu, nosakot, ka Parlamenta oficiālā mētnes vieta un lielākā daļa plenārsēžu notiek Strasbūrā, ka Parlamenta komiteju sēkmes notiek Briselē un ka Parlamenta sekretariāts (administratīvie darbinieki) atrodas Luksemburgā. 1997. gadā visa šķērtība tika iekārtota ES līgumā.

Jebkuras izmaiņas pašreizējās sistēmā būtu jāiekļauj jaunā Līgumā, kas vienprātīgi jāatbalsta vismaz 28 dalībvalstīm un jāratificē visiem valstu parlamentiem.

2013. gada novembrī EP deputāti pieņēma rezolūciju, kurā aicināja grozīt ES līgumu, lai Parlaments pats varētu noteikt savu sēkmes vietu. Deputāti norādīja, ka vēlās uzskatīt ES līgumu pārskatīšanas procedūru, lai ierosinātu, ka EP var izlemt, kur tas tiekas un kādā ir tiešā organizācija, jo „Eiropas Parlaments darbotos efektīvāk, rentabļāk un saudzīgāk pret vidi, ja tas atrastos vienā konkrētā vietā”.

Rezolūcijā, ko deputāti pieņēma ar 483 balsīm „par”, 141 — „pret” un 34 deputātiem atturoties, teikts, ka „joprojām notiekošo ikmēneša pārvietošanos starp Briseli un Strasbūru lielākā daļā ES iedzīvotāju uztver kā simbolisku negatīvu jautājumu, [...] paši laikā, kad finanšu krīzes dēļ dalībvalstīs ir veikti nopietni un sāpīgi izdevumu samazinājumi”.

Deputāti ar norādīja, ka ir jārod saprātīgs kompromiss, kas autu ar turpmāk lietot pašreizējās Parlamenta kā.

Cik tas maksā?

Nesen veikti EP aprīņi liecina, ka ik gadu varētu ietaupīt 103 miljonus eiro, ja visu EP darbību pārceltu no Strasbūras uz Briseli (pēc 2014. gada skaitiem).

Infrastrukturā izmaksas, kas saistītas ar Parlamenta darba vietu Strasbūrā (autostāvvietu laukuma noma, biroju iekārtas, uzkopšana, enerģija un apsardze) 2014. gadā 35,7 miljoni eiro. Vēl papildus

Biežāk uzdotie jautājumi

13,6 miljonus ieguldīja renovācijā, galvenokārt nesēn nopirktajai Vaclava Havela vārdā nosauktajai ēkai. Par kuru ir nav jāmaksā, jo Strasbūrā atrodas EP darba vietas un Parlamenta pašmērķi.

Tomēr, tieši tāpēc, ka nav nekādu resursu izmaksu par Strasbūrā, liela daļa plenārsesiju rīkošanas izmaksu veidotos ar to, ka Parlamenta plenārsesijas rīkotu vienīgi Briselē (piemēram, tāpat būtu jāsedz deputātu ceļazīdes izdevumi, mutiskās tulkošanas un audiovizuālo pakalpojumu izmaksas).

Toties varētu ietaupīt transporta izmaksas, piemēram, dokumentu pārvadāšanas un Parlamenta darbinieku un deputātu palīgdevumu izmaksas.

Cik lielas papildu izmaksas rada EP trīs darba vietas?

Eiropas Parlamentam kopā ir trīs darba vietas: Brisele, kur tiekas EP komitejas un politiskās grupas, Strasbūrā, kur notiek nozīmīgās plenārsesijas, un Luksemburgā, kur strādā lielākā daļa Parlamenta administrācijas darbinieku.

Papildu izdevumi, kas rodas tāpēc, ka Parlamentam ir nevis viena bet trīs darba vietas, ir 119,9 miljoni eiro gadā.

Tomēr, rīkot ietaupījumus, kas rastos, apvienojot visas trīs darba vietas vienā, piemēram, Briselē, ir jāņem vērā, ka Parlamentam būtu jāiegādājas jaunas biroju ēkas darbiniekiem, kas pašlaik strādā Luksemburgā, kas izmaksātu ap 14 miljoniem eiro gadā. Vienreizējās izmaksas, kas rastos, pārvietojot Parlamenta Luksemburgas darbību uz Briseli tiek rēķinātas uz 58,6 miljoniem eiro.

Kopējie ietaupījumi, ja Eiropas Parlamentam būtu tikai viena darba vieta, būtu 88,9 miljoni eiro gadā. Tas ir, 4,96% no Eiropas Parlamenta 2014. gada plānotā budžeta.

Oglekļa dioksīda emisija, kas saistīta ar pārvietošanos starp trim darba vietām, 2011. gadā bija aptuveni 11 000 tonnu, proti, 11% no Parlamenta 2011. gada "oglekļa pēdas".

Parlaments: cik valodās runā EP?

EP deputātiem ir tiesības runāt, klausīties, lasīt un raksturot jebkurā no 24 ES oficiālajām valodām.

Saskaņā ar ES demokrātiskajiem pamatprincipiem nevienam ES iedzīvotājam nevar liegt kļūt par Eiropas Parlamenta deputātu vienā valodā, kā viņš vai viņa nerunā. Katram iedzīvotājam, kurš kļūst par Eiropas Parlamenta deputātu, jānodrošina iespēja veikt darba pienākumus ar bezsvērvalodu zināšanām. Lai visiem EP deputātiem garantētu vienlīdzīgus darba apstākļus, viņiem ir iespēja visu informāciju saņemt savas valsts valodā. Ar katru Eiropas iedzīvotāju (un žurnālistiem) ir tiesības saņemt informāciju par tiesību aktiem un Parlamenta darbu viņa vai viņas dzimtajā valodā.

Deputātu runas vienā oficiālajā valodā tiek vienlaicīgi pārtulkotas citās oficiālajās valodās.

Līdz ar Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos ES 2007. gada 1. janvārī, kurā valodas kā oficiālās valodas pievienošanu šajā pašā datumā un Horvātijas pievienošanos 2013. gada 1. jūlijā kopā ar oficiālo valodu skaits palielinājās līdz 24: angļu, bulgāru, dāņu, franču, grieķu, horvātu, igauņu, itāliešu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovēņu, slovāku, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru.

Šīs 23 valodas var kombinēt 552 veidos (24 x 23).

Parasti ikviens tulks un tulkotājs strādā savā dzimtajā valodā. Tomēr, lai varētu nodrošināt visas iespējamās valodu kombinācijas, Parlaments lieto „starpniekvalodu” sistēmu, tas nozīmē, ka runātājs vai teksts vispirms tiek pārtulkots vienā no visplašāk lietotajām valodām (angļu, franču vai vācu) un pēc tam — citās valodās.

Mutiskā un rakstiskā tulkošana ir dažādas profesijas — tulki tulko vienu valodu citā valodā mutiski un kismijreizēli; tulkotāji strādā ar rakstiskiem dokumentiem un sagatavo pilnībā precīzu dokumenta versiju mērķvalodā.

Parlaments nodarbina apmēram 430 pastāvīgos štata tulkus un var piesaistīt 2500 ārštata tulkus. Plēnsēdēs strādā apmēram 800 līdz 1000 tulki.

Parlaments nodarbina apmēram 700 tulkotājus, kuri ikdienā pārtulko vairāk nekā 100 000 lapas.

Parlamenta izdevumi 2013. gadā daudzvalodības nodrošināšanai veidoja aptuveni vienu ceturtdaļu no kopējām izdevumiem.

Parlamenta Prezidijs 2011. gada 26. septembrī nolēma īstenot "resursu izmantošanas ziņošanas efektīvu pilnīgu daudzvalodību" un vienojās par aptuveni 21 miljoniem EUR samazināt mutiskās un rakstiskās tulkošanas dienestu izdevumus.

Sīkāka informācija par daudzvalodību:

Biež k uzdotie jaut jumi

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/lv/007e69770f/Multilingualism.html>

Parlaments: cik daudz darbinieku ir Parlamentā ?

2013. gada maijā Parlamentā (tostarp Parlamenta politiskajās grupās) strādājošo ierēdņu un pagaidu darbinieku skaits dažādās vietās bija šāds:

KOP	Briselē	Strasbūrā	Luksemburgā	Citās vietās
6817	4036	100	2445	236

Lielākā daļa no Parlamenta darbiniekiem (59 %) ir sievietes.

Ierēdņu vidējais vecums ir 46 gadi. Vidējais darbinieku vecums no vecajām dalībvalstīm ir 48 gadi, turpretim no jaunajām — tikai 36 gadi.

Lielākais enerģijas direktors ir Tulkošanas enerģijas direktors, kas Parlamenta sekretariātā aizņem **23,5 % darba vietu**. Pieskaitot tulkus un juristus-lingvistus, ar valodu saistītajom nodarbinātajiem vairāk nekā **viena trešdaļa no visiem darbiniekiem**.

No Parlamenta darbiniekiem 14% strādā politiskajās grupās.

Parlamenta darbinieki nāk no visām ES dalībvalstīm un dažām valstīm ārpus ES. Visvairāk darbinieku ir no Beļģijas, tālāk Itālija, Francija, Vācija un Spānija.

2013. gada jūnijā EP deputātiem bija **1566 akreditāti palīgi**.

Parlamenta kuģu apsaimniekošanas, IT, uzkopšanas un ēdināšanas pakalpojumus sniedz privāti uzņēmumi. Parlamentā regulāri uzturas liels skaits žurnālistu, apmeklētāju un lobītāju, tādējādi cilvēku skaits Parlamenta telpās dažreiz pārsniedz 10 000 cilvēku.

Parlaments: cik liels ir EP budžets?

Parlamenta 2013. gada budžets ir EUR 1 750 miljoni, ieskaitot ar izmaksas, kas saistītas ar 12 Horvātijas deputātu pievienošanu. No šīs kopējās summas EUR 358 miljoni ir paredzēti tīkma, mēbeļu, aprīkojumam un līdzīgiem izdevumiem, EUR 583 miljoni — darbiniekiem (pastāvīgiem un pagaidu), EUR 208 miljoni — EP deputātu algām un piemaksām, EUR 187 miljoni — deputātu palīgiem un EUR 116 miljoni — pārējiem darbiniekiem un pārējiem pakalpojumiem.

Biež k uzdotie jautājumi

Parlaments 2011. gadā vienoties lēdz pašreizējā pilnvaru laika beigām nepalielināt deputātu tēmu parādzes piemaksas. Ar ceļošanu saistītās izmaksas, tostarp ar darbinieku ceļošanas izdevumus, saglabās nemainīgās 2012. gada lēmumā. Kopumā ceļošanas izdevumu budžetu 2012. gadā samazināja par 5%.

Saskaņā ar informāciju: <http://eur-lex.europa.eu/budget/data/LBL2013/LV/SEC01.pdf>

kas

Saskaņā ar ES dalībvalstu (Eiropadomes) lēmumu Parlamentam ir trīs darbvietas — Strasbūrā (oficiāli mēne), Briselē un Luksemburgā.

	KOP	Brisel	Strasbūr	Luksemburg
ku skaits	26	14	4	8
Platība, m ²	1,140,000	561 000	342 000	212 000

Parlaments pakāpeniski iegūdz telpas, kuras tas lieto. Lai nodrošinātu vajadzīgās papildu biroju telpas, piemēram, pēc ES paplašināšanās 2004. gadā, pieņemts lēmums pēc iespējas vairāk telpas iepirkt, nevis nomāt. Šo pašu principu arvien vairāk ievieš arī Parlamenta informācijas biroji dalībvalstīs.

kas pērkot, nevis rīkot, var ieviešami ietaupīt — ES Revīzijas palāta secinājusi, ka ilgtermiņā tas izmaksā vidēji par 40% līdz 50% mazāk. Parlamentam pieder 84% no visām telpām, ko tas lieto (183 000 m² nomāt un 957 000 m² ir pašum). Ja visas telpas būtu jānomā, tas maksātu aptuveni EUR 163 miljonu gadā.

Parlaments: cik daudz lobistu un žurnālistu?

Eiropas Parlaments kopā ar Eiropas Komisiju 2011. gada jūnijā izveidoja kopīgu un publisku "pārredzamības reģistru", lai sniegtu vairāk informācijas par tiem, kas cenšas ietekmēt Eiropas politiku. Pašlaik reģistrs bez tradicionālajiem lobītājiem iekļauj arī advokātu birojus, nevalstiskās organizācijas un domnīcas.

Parlamenta un Komisijas apvienotajā reģistrā 2013. gada 17. jūnijā bija reģistrēti 5750 lobisti. Reģistrācija ir obligāta, lai varētu saņemt caurlaidi, kas sniedz piekļu Parlamenta telpām. Eiropas Parlaments 2012. gada 12. jūlijā šādā caurlaidē bija izsniegtas 2858 personām.

Komisija un Parlaments joprojām risina sarunas ar ES Padomi par iespējamo piesaistīšanu reģistrā.

Pārredzamības reģistrs un statistika tiešsaistē: http://europa.eu/transparency-register/index_lv.htm

Visās ES iestādēs ir akreditēti apmēram 900 žurnālisti, un aptuveni 80 žurnālisti ir akreditēti Parlamentā vien.

Biež k uzdotie jaut jumi

Biež k uzdotie jautājumi

Tabula ar jauno vietu sadalījumu:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=IM-PRESS&reference=20130610IPR11414&format=XML&language=LV>

EP deputāti: jauno deputātu pilnvaru pārbaude

Jaunieši, kas ir EP deputātu pilnvaras pārbaudā, lai noteiktu, ka viņi neieņem tādus amatus, kas nav savienojami ar Eiropas Parlamenta deputāta pienākumu pildīšanu. EP deputāta amats nav savienojams ar ES dalībvalsts valdības locekļa vai parlamenta deputāta, Eiropas Komisijas, Eiropas Savienības Tiesas, Eiropas Centrālās Bankas, Revīzijas palātas vai Eiropas Investīciju bankas valdes locekļa amatu. To ES iestāžu vai struktūru, kas saskaņā ar ES Līgumiem izveidotas, lai pārvaldītu Kopienas līdzekļus, aktīvi nodarbinātājiem ir aizliegts būt par EP deputātiem.

Pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanu Parlamenta priekšdēļšaicina ES dalībvalstis darīt zināmus ievēlētā deputātu vārdus un aicina tos veikt vajadzīgos pasākumus, lai izvairītos no jebkādas nesavienojamības ar Eiropas Parlamenta deputāta pienākumu pildīšanu.

Katrs deputāts, par kura ievēlēšanu ir paziņots Parlamentam, pirms darbības uzsākšanas Parlamentā iesniedz rakstisku deklarāciju, kurā apliecina, ka viņš neieņem nevienu amatu, kurš 1976. gada 20. septembra Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešsajūgā vispārīgās vēlēšanās 7. panta 1. vai 2. punkta izpratnē nav savienojams ar Eiropas Parlamenta deputāta pienākumu pildīšanu. Šī deklarācija jāsniedz ne vēlāk kā sešas dienas pirms Parlamenta sasaukuma konstitūcijas sēdes, t. i., līdz 25. jūnijam.

Jauno EP deputātu pilnvaras izskata Parlamenta Juridisko lietu komiteja, kas sagatavo ziņojumu, pamatojoties uz dalībvalstu sniegtajiem paziņojumiem, un pārbauda Parlaments, kas nosaka katrā jaunievēlētā EP deputāta pilnvaru derīgumu, kā arī izskata iespējamās domstarpības, kas var rasties saistībā ar 1976. gada 20. septembra Akta noteikumiem, izņemot tās domstarpības, kuras rodas saistībā ar dalībvalstu vēlēšanu likumiem.

Ja faktiski apstiprina, ka EP deputāts ieņem amatu, kas nav savienojams ar deputāta pienākumu pildīšanu, Parlaments „paziņo, ka vieta ir atbrīvoties”.

EP deputāti: algas un pensijas

Algas

Saskaņā ar vienoto Deputātu nolikumu, kas ir spēkā no 2009. gada jūlija, visi EP deputāti saņem vienu algu.

Biežāk uzdotie jautājumi

Atbilstīgi vienotajam nolikumam kopš 2011. gada EP deputāti mēnešalgā ir saglabājušies nemainīgi — EUR 7956,87 pirms nodokļu nomaksas (stāvoklis uz 2013. gada jūniju). Algu izmaksā no Eiropas Parlamenta budžeta, un pēc tam, kad tiek atskaitīti ES nodokļi, tiek izmaksāti EUR 6200,72. Daļēji baltstis uz algu var attiecināt arī savas valsts nodokļus. Pamatalga ir noteikta 38,5 % apmērā no Eiropas Savienības Tiesas tiesneša pamatalgas, tādējādi deputāti nevar lemt paši par savu algu apjomu.

EP deputāti, kas bija Parlamenta deputāti pirms 2009. gada vēlēšanām, varēja izvēlēties saglabāt iepriekšējo daļēji baltstu sistēmu attiecībā uz algām, pabalstiem un pensijām visā viņu daļēji baltstī Eiropas Parlamentā.

Pensijas

Deputātiem, sasniedzot 63 gadu vecumu, ir tiesības saņemt vecuma pensiju. Pensijas apmērs ir 3,5 % no algas par katru pilnu deputāta pilnvaru stenošanas gadu, taū tās kopsumma nepārsniedz 70 %. Šo pensiju izmaksā sedz no Eiropas Parlamenta budžeta.

Sīkāka informācija: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0081ddfaa4/MEPs.html>

EP deputāti: parlamentārā imunitāte

Deputātu imunitāte nav viena personai, bet gan visa Parlamenta un tās deputātu neatkarības un integritātes garantija.

Attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātiem nevar veikt izmeklēšanas darbības, nevar viņus aizturēt vai uzskatīt tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot EP deputātu pienākumus.

EP deputātu imunitāte ir divējāda:

- savdabīgā baltā — imunitāte, ko piešķir attiecīgās valsts parlamenta deputātiem;
- visās citās baltās — imunitāte attiecībā uz aizturēšanu un tiesvedību (skat. 7. protokola par Eiropas Savienības priviliģijām un imunitāti 9. pantu).

Uz imunitāti nevar atsaukties, ja deputāts aizturēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī.

Imunitātes atcelšanas procedūra

Ja attiecīgās valsts varas iestādes lūdz Eiropas Parlamentu atcelt EP deputātu imunitāti, Parlamenta priekšsēdētājs pieņems lēmumu, ka Parlaments ir saņēmis pieprasījumu, un nosūtīs to atbildīgajai komitejai (pašreizējais Parlamenta sasaukums ir Juridiskā komiteja).

Pēc tam komiteja nekavējoties izskata pieprasījumu. Tā var lūgt attiecīgajām varas iestādēm sniegt vajadzīgo informāciju vai paskaidrojumu. Attiecīgajam deputātam tiek nodrošināta iespēja izteikties un iesniegt attiecīgos dokumentus vai citus rakstiskus pierādījumus.

Sīgtas diskomiteja pieņem dokumentu, kur iesaka Parlamentam apstiprināt vai noraidīt pieprasījumu, t. i., atcelt vai saglabāt attiecīgā EP deputātu imunitāti. Pēc tam, kad komiteja ir pieņēmusi lēmumu, sesijas plenārsēdē Parlaments ar vienkāršu vairākuma balsojumu pieņem savu lēmumu. Ja komitejas ieteikums tiek noraidīts, uzskata, ka Parlaments ir pieņēmis komitejas nostāju pret šo lēmumu.

Pēc balsošanas priekšsēdētājs Parlamenta lēmumu nekavējoties dara zināmu attiecīgajam EP deputātam un attiecīgās valsts iestādēm.

Vai EP deputāti saglabā savu vietu ar pēc imunitātes atcelšanas?

Tas ir atkarīgs no dažādiem faktoriem. Tiesības būt EP deputātam un imunitāte ir atšķirīgi jautājumi. EP deputātu imunitātes atcelšana nenozīmē viena „vainas” atzīšanu. Drīzāk tas nozīmē atļaut, lai kāds valsts tiesu iestādēm. Tā kā EP deputāti ir ievēlēti saskaņā ar valsts vēlēšanu likumu, tad, ja EP deputāti ir atzīti par vainīgu noziedzīgu nodarījumu, dalībvalsts varas iestādēm ir jāinformē Parlaments par to, ka konkrētā persona vairs neatbilst attiecīgajam amatam.

EP deputāti: piemaksas

EP deputāta darbs lielā mērā nozīmē prombūtni no ģimē un dzimtās valsts, un viņiem tiek nodrošinātas dažādas piemaksas ar to saistīto izdevumu segšanai.

Ceļa izdevumi

Lielākā daļa Eiropas Parlamenta sēdēs, plenārsēdēs, komiteju sēdēs un politisko grupu sēdēs notiek Briselē un Strasbūrā. Pēc maksājumu apstiprināšanu dokumentu uzraudzības EP deputātiem atmaksā faktisko biļešu vērtību sēdēs, apmeklējšanai līdz pat summai, kas nepārsniedz gaisa pārvadājumu biznesa klases biļetes cenu, dzelzceļa pārvadājumu pirmās klases biļetes cenu vai EUR 0,50 par vienu kilometru braucienam automašīnā, kā arī nomainām attālumā un brauciena ilguma piemaksu, kuras mērķis ir segt citus ar braucienu saistītus papildu izdevumus, piemēram, autoceļu nodevas, piemaksu par bagāžu vai rezervāciju izmaksas.

EP deputāti var arī saņemt izdevumu atmaksu līdz EUR 4243 gadā par citiem darba braucieniem ārpus savas dzimtvalsts un atmaksu par līdz 24 braucieniem abos virzienos savas dzimtvalsts robežs. Iepriekšējās sistēmā, kas noteica vienotas likmes piemaksas par ceļošanas izdevumiem uz Briseli un Strasbūrā, 2009. gada jūnijā tika atcelta.

Dienas nauda (saukta arī par „komandējuma naudu”)

Deputātiem dodoties darba braucienos ārpus dzimtvalsts, Eiropas Parlaments maksā vienotas likmes piemaksu EUR 304 apmērā par katru dienu, kad deputāts reāli veic darba pienākumus. Lai saņemtu šo piemaksu, deputātam jāapliecina sava klātbūtne, parakstot oficiālo apmeklējumu reģistru. Dienas nauda paredzēta viesnīcās, maltīšu un citu izdevumu segšanai. Šo piemaksu samazina uz pusi, ja deputāts plenārsēžu dienās nepiedalās vairākos elektroniskajos balsojumos.

Ja deputāts dodas darba braucienos ārpus ES teritorijas, dienas nauda ir EUR 152 dienā, bet papildus tiek segti arī uzturēšanās izdevumi.

Piemaksa par vispārīgiem izdevumiem

Šī piemaksa ir paredzēta tūlītēju izdevumu segšanai kā deputātu biroju nomas un uzturēšanas izmaksas, sakaru un pasta izdevumi, datoru un telefonu iegādes izmaksas. Ja deputāti bez attaisnojoša iemesla neapmeklē sēdes kopā ar plenārsēžu skaita viena parlamentārā gada laikā (septembris–augusts), šīs piemaksas apmēru samazina par piecdesmit procentiem.

2013. gadā šī piemaksa bija EUR 4299 mēnesī (tāpat kā 2011. un 2012. gadā).

Biež k uzdotie jautājumi

Medicīnas izdevumi

EP deputātiem ir tiesības saņemt medicīnas izdevumu atmaksu divu trešdaļu apmērā. Neatkarīgi no izdevumu atmaksas apmēra detalizētā sistēmā noteikumi un procedūras ir tādā pašā kārtībā, kas attiecas uz ES ierēdņiem.

EP deputāti: pilnvaru laika beigū pabalsti

Deputātiem pēc to pilnvaru laika beigām ir tiesības uz pēdējās pabalstu. To piešķir vienas mēnešalga apmērā par katru deputāta amatpavadīto gadu. Pabalsta izmaksas ilgums nepārsniedz divus gadus. Pabalsts netiek maksāts arī tad, ja deputāts iegūst mandātu kādā citā parlamentā vai ieņem kādu publiskā sektora amatu. Ja deputātam pienākas gan invaliditātes pensija, gan vecuma pensija, viņš nevar saņemt tās abas un viņam ir jāizvēlas, kuru saņemt.

Citas tiesības

Parlaments nodrošina EP deputātiem aprīkotus birojus gan Briselē, gan Strasbūrā. Dodoties darba braucienos uz abām pilsētām, EP deputāti var izmantot Parlamenta dienesta automašīnas.

Sīkāka informācija: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/lv/0081ddfaa4/MEPs.html>

Biež k uzdotie jautājumi

EP deputāti: palīgi

EP deputāti var izraudzties savus darbiniekus, ievrojot Parlamenta noteikto budžetu. To akreditēto palīgu nodarbinātību, kuru darba vieta ir Briselē (vai Luksemburgā/Strasburgā) administrē tieši Eiropas Parlamenta administrācija atbilstīgi ES pagaidu darbinieku nodarbinātības noteikumiem. Ar to palīgu nodarbinātību, kuru darba vieta ir EP deputātu dalībvalstīs, strādā kvalificēti pilnvarotie maksātāji, kas nodrošina pareizu nodokļu un sociālās nodrošinājuma prasību izpildi.

2013. gadā katram deputātam visu ar palīgiem saistīto izmaksu segšanai pieejamā maksimālā summa ir EUR 21 209. Šos līdzekļus nekādā gadījumā neizmaksā pašiem EP deputātiem.

Līdz vienai ceturtdaļai no šī budžeta drīkst izmantot EP deputātu izraudzītā pakalpojuma sniedzēju pakalpojumiem, piemēram, lai pasūtītu speciālistu palīdzību par konkrētiem tautsaimnieciskajiem jautājumiem.

Kopumā EP deputāti vairs nedrīkst izraudzties tuvas radniecības radniecības darbiniekus par saviem darbiniekiem, kaut gan pastāv iespēja posms iepriekšējās sasaukuma laikā nodarbinātajiem darbiniekiem.

Deputātu akreditēto palīgu saraksts:
<http://www.europarl.europa.eu/meps/lv/assistants.html;jsessionid=C224D5A11972C6FCB92B0AD6967F77D6.node1>

Biežāk uzdotie jautājumi

Kā izveidojās šī institūcija?

Ar 1992. gada Līdumtīka oficiāli nostiprinātā institūcija, kas daļēji pastāv jau toreiz. Tas pabeigta bija kompromiss, kas bija veidojies vairāku gadu laikā.

1952. gadā, dažus gadus pēc 2. Pasaules kara beigām, tika izveidota Eiropas Ogūnu un tēraudkopiena (EOTK), lai iedibinātu vienotu pārvaldību sešu valstu (to vidū arī Vācijas un Francijas) ogūnu un tēraudkopības rezervēm. Tās iestādes atradās Luksemburgā. Eiropas Padome (starpvaldību iestāde cilvēktiesību un kultūras jautājumiem, ko izveidoja uzreiz pēc Otrās pasaules kara) jau atradās Strasbūrā un piedāvāja savu plenārsēžu zīli EOTK „Kopīgās asamblējas” sanāksmēm, kas vēlāk izveidojās par Eiropas Parlamentu. Strasbūrā kuva par galveno Parlamenta plenārsēžu norises vietu, kaut gan 20. gs. sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados rīkotas sēdes arī notika Luksemburgā.

Pēc Eiropas Ekonomikas kopienas izveides 1958. gadā daudzas no Eiropas Komisijas un Ministru padomes darbības kā koncentrētās Briselē. Tā kā Parlamenta darbs ietver ciešu uzraudzību un mijiedarbību ar abām šīm iestādēm, laika gaitā deputāti nolēma savu darbu vairāk organizēt Briselē. Deviņdesmito gadu sākumā pašreizējā kārtībā vairāk vai mazāk darbojās komitejas un politiskās grupas pulcējās Briselē, un galvenās plenārsēdes notika Strasbūrā. Lielākā daļa Parlamenta darbinieku strādā Luksemburgā.

Biež k uzdotie jaut jumi

Biež k uzdotie jaut jumi

Biež k uzdotie jaut jumi

Biež k uzdotie jautājumi

EP deputāti: sēdvietas sūzījumi

Lēmumu par vietu sadalījumu sūzījumi starp politiskajām grupām, pie politiskajām grupām nepiederošajiem EP deputātiem un ES iestāžu pārstāvjiem pieņem politisko grupu Priekšdēļju konference.

Apmeklētāji: apmeklētāju grupas

Eiropas Parlaments ik gadu uzņem vairāk nekā 300 000 apmeklētāju no Eiropas Savienības un ārvalstīm, gan Briselē, gan Strasbūrā telpās.

Apmeklētāji ierodas aptuveni 7000 grupās, un vairums no tām ierodas pēc Eiropas Parlamenta deputātu ielūguma. Grupu vizītei iespējams saņemt Parlamenta finansiālo atbalstu, lai segtu ceļojuma izdevumus.

Kāpēc Eiropas Parlaments apmaksā apmeklētājus?

Eiropas Parlaments tic, ka sabiedrība jāsniedz iespēja viegli piekļūt tās procesiem un telpām, jo tas uzskata, ka pārredzamība ir būtiska demokrātiskā tiesību stenošanai Eiropas Savienībā. Tā kā ceļojuma izdevumi uz Briseli un Strasbūrā var kļūt daudzus ES iedzīvotājus saistīti ar tādām attīstīšanām, Parlaments palīdz segt šos izdevumus, lai nodrošinātu visiem vienlīdzīgas iespējas.

Kā maksā subsidijas?

Grupas, ko apmaksā deputāti

Ikviens deputāts var gadā apmaksāt līdz 110 apmeklētāju grupām, kas nav mazākas par 10 apmeklētājiem. Deputāti var ielūgt līdz 5 grupām gadā uz Strasbūrā vai Briseli.

Apmeklētājus sagaida EP darbinieki, kas sniedz informāciju par Eiropas Savienību un Parlamentu. Apmeklētāji tiek ar vienu vai diviem EP deputātiem un var apmeklēt plenārsēžu zāli vai tās apmeklētāju galeriju.

Subsidiju pieteikumus apstrādā Eiropas Parlamenta personāls. Subsidijs izmaksā ar bankas pārskaitījumu vai skaidrā naudā pēc apmeklētāju grupas vadītājam, pēc tam, kad apstrādātā vienošanās ir pasīve un vizītes dalībnieku reālās saraksts.

Ceļojuma izmaksas aprēķina pēc kilometru balsta attīstības koeficienta starp grupas izceļošanas punktu un Briseli vai Strasbūrā.

Koeficients ir €0.09 par vienu kilometru katram apmeklētājam. Tam papildus izmaksā arī maltīšu izdevumu segšanai €40 uz vienu apmeklētāju. Ja grupa atceļojusi vairāk nekā 200 kilometru un tādā gadījumā, var maksāt arī €60 piemaksu katram apmeklētājam, lai palīdzētu segt viesnīcas izmaksas.

Sabiedriskās domas veidotāju grupas

Saziņas enerģijas direktoriem jāzina sabiedrības viedokļa veidotāju grupas var saņemt finansiālu atbalstu ceļojumu izdevumu segšanai, kas ir 50% apmērā no grupām, kuras sponsorē EP deputāti.

Ministru grupas veido sabiedriskās domas veidotāji, piemēram, valsts amatpersonas, sociāli profesionālo grupu vai ārvalstisko vai reģionālo asociāciju un kustību pārstāvji, skolotāji, vidusskolu skolnieki un augstskolu studentu.

Biežāk uzdotie jautājumi

Individuālie apmeklētāji un neatkarīgās apmeklētāju grupas

Neatkarīgās grupas un apmeklētāju var pieteikties Apmeklētāju un semināru nodaļai. Ar viņus uzņem Eiropas Parlamenta darbinieki, kas iepazīstina ar Eiropas Parlamenta darbu un nozīmi, un var satikties ar Eiropas Parlamenta deputātiem. Šiem apmeklētājiem finansiālu atbalstu nepiešķir.

Personām, kuras individuāli un bez iepriekšēja uzaicinājuma lūdz iespēju apmeklēt Parlamenta telpas, piedāvāsu audio programmu Eiropas Parlamenta sēžu zāles balkonā Briselē apmeklētājiem paredzētās dienās un laikos. Šiem apmeklētājiem finansiālu atbalstu nepiešķir.

Tmekā vietnē ar praktisku informāciju: <http://www.europarl.europa.eu/visiting/lv/homepage.html>

Apmeklētāji: Parlamentarium

Eiropas Parlaments 2011. gada oktobrā atvērta jaunu apmeklētāju centru — "Parlamentarium", kas ir plašākais parlamentārais apmeklētāju centrs Eiropā, kur pirmā reize darbojas 24 valodās. Tajā izmantoti daudzi interaktīvi multimediju risinājumi, lai sniegtu iedzīvotājiem ieskatu par Parlamenta un arī citu ES iestāžu darbu. Apmeklētāji var praktiski iepazīties ar to, kā tiek pieņemti politiskie lēmumi, kas ietekmē mūsu ikdienu. *Parlamentarium* pašlaik darbojas 24 valodās un piedāvā surdotulkojumu uz vairākām valodām (angļu, franču, nīderlandiešu un vācu).

Apmeklētāju centrs pieejams ikvienam iedzīvotājam septiņas dienas nedēļā, tādēļ apmeklētāji ir bez maksas un nav vajadzīgas pašas caurlaides. Pirmajā darbības gadā *Parlamentarium* apmeklēja vairāk nekā 270 000 apmeklētāju, bet otrajā — aptuveni 350 000 apmeklētāju. Apmeklētāju aptaujas un ieraksti apmeklētāju centra viesu grāmatā liecina, ka lielākā daļa apmeklētāju gūta pieredzi un atzinību. Tas ir arī viens no 10 visbiežāk apmeklētajiem tīrskaitļiem Briselē.

Skolēnu grupām ir iespēja piedalīties *Parlamentarium* lomu spēlēs, kas modelē Eiropas Parlamenta deputātu darbu. Skolēni spēles laikā var iejusties deputāta lomā, debatējot par likumdošanas aktiem un to ietekmi uz Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīvi.

Lomu spēles laiks ir jārezervē iepriekš, piesakot grupu uz e-pastu Parlamentarium@europarl.europa.eu vai arī piesakoties ar *Parlamentarium* tmekā vietnes starpniecību.

Parlamentarium saņēmis vairāk nekā desmit balvas (2013. gada jūlija dati), piemēram, 2012. gada tīrskaitļa balvu, ko pasniedz Briseles tīrskaitļa aģentūra *VisitBrussels*, Austrijas Inovāciju balvu, *Sinus* balvu, Vācijas radošo direktoru kluba balvu, kā arī Eiropas radošo direktoru kluba balvu kategorijā "Vides dizains".

Parlamentarium tmekā vietnē: <http://www.europarl.europa.eu/visiting/lv/visits/parlamentarium.html>

Apmeklētāji: Eiropas vēstures nams

Eiropas Parlaments Briselē veido Eiropas vēstures namu, kas dos apmeklētājiem iespēju uzzināt vairāk par Eiropas vēsturi un kritiski novērtēt šo procesu ietekmi uz mūsdienu.

Pastāvīgā izstāde galvenokārt būs veltīta 20. gadsimta Eiropas vēsturei un Eiropas integrācijas vēsturei, kas tiks apskatīta no plašas vēsturiskās perspektīvas un apvienos Eiropas valstu atšķirīgos vēsturiskos pieredzi.

Eiropas vēstures nams atradīsies *Eastman* ēkā, kuras atjaunošanas darbi sākas 2012. gadā. Eiropas vēstures nama atklāšana ir paredzēta 2015. gada rudenī.

Tiek lēsts, ka Nama izveides izmaksas laikā no 2011. līdz 2015. gadam būs šādas: 31 miljoni eiro paredzēti ēkas atjaunošanai un paplašināšanai, 21,4 miljoni eiro pastāvīgajai ekspozīcijai un pirmajam tematiskajam izstādījumam (15,4 miljoni eiro izstādījuma izstrādei un pārveidošanai un iekārtošanai; 6 miljoni eiro daudzvalodībai) un 3,75 miljoni eiro kolekcijas izveidošanai.

Eiropas vēstures nams: <http://www.europarl.europa.eu/visiting/lv/visits/historyhouse.html>